

Ottova encyklopedie Zvířata – průvodce světem živočichů, Ottovo nakladatelství s.r.o. v roce 2016, text: str.166 – 167.

Živočichové ve vodním prostředí mohou jednoduše vypustit pohlavní buňky do vody. Oplodnění je však pravděpodobnější, když samec a samice sladí své chování. Některé druhy, jako jsou lososi, táhnou na velké vzdálenosti, aby se setkali s partnery. Poté vypustí pohlavní buňky. Důležité je přitom načasování i volba místa, protože přežití jiker závisí na teplotě vody. Způsoby péče o potomstvo jsou u ryb velice rozmanité, od pouhého tření po dlouhodobou péči a ochranu mláďat.

Vývoj jiker u některých druhů ryb se odehrává v ústní dutině některého z rodičů. Obvykle jsou jikry po určité době uloženy v noře. Jakmile se vylíhne potěr, rodiče své potomky chrání a opět je ukryjí v ústech.

U většiny ryb dochází k vnějšímu oplození, tedy mimo tělo samice. Samec vypustí sperma – mlíčí na jikry, co nejdříve po naklazení. Příkladem tohoto způsobu rozmnožování jsou lososi.

1. **den – tření** - samice doputují z moře do řeky, začnou klást jikry do hnízda, které si vyhrabou ve šterkovitém dně. Nejzdatnější samec pak vypustí na jikry sperma.
2. **90 – 120 dní – líhnutí** – doba, za kterou se z jiker vykulí potěr.
3. **121 dní – potěr** - vylíhlé rybky získávají živiny ze žloutkového váčku.
4. **2 roky – mladé rybky** – z potěru vyrůstají mladé rybky. Ty se vydávají na cestu do moře, kde stráví zhruba čtyři roky.
5. **6 let – dospělost** – dospělí lososi mají plně funkční pohlavní orgány a vracejí se do řeky, kde se sami kdysi vylíhli.

1. Kde – v jakém životním prostředí se třou samice lososů?
2. Jak se nazývají samičí vajíčka ryb?
3. Jakým slovem označujeme vylíhlé mladé plůdky u ryb?
4. Co musí vypustit sameček na vajíčka, aby došlo k jejich oplodnění?
5. Jak se nazývá děj, při kterém samotné samičky vypouštějí vajíčka do vody?
6. Plavou samičí lososí vajíčka volně ve vodě?
7. Je období líhnutí delší než 3 měsíce?
8. Jaký typ – druh oplození má většina ryb, když se odehrává mimo tělo samice?
9. Za jak dlouhou dobu, se mohou z malých rybek stát matky, které samy nakladou vajíčka u lososů?
10. Myslíš si, že můžeme i u nás, v ČR najít v řekách lososa?

Zpětná reflexe

Doplň chybějící pojmy do textu.

Ryby mají oddělené _____. Samice (_____) vytvářejí velké množství vajíček, která se nazývají _____. Samci (_____) vypouštějí do vody bílou tekutinu - _____. Lososi táhnou stovky kilometrů k _____ do sladkých vod a zpátky se vracejí jejich plůdky do moře po _____ letech.